

איטש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש יז שבט תשפ"א: הדלקת נרות: ירושלים 4:35 תל-אביב: 4:49 חיפה 4:39 מוצאי שבת: ירושלים: 5:50 תל-אביב: 5:51 חיפה: 5:49 ר"ת: 6:27

פרשת בשלח

אמונת חכמים

להאמין בכוחם של חכמי התורה. להשמע להוראתם ולעשות כעצתם! נלמד מהפסוק: "זיעשו כן" (פרק יד-ה)

"תלוי באמונת חכמים" ... (1)

אחרי פטירתו של המהר"ם שפירא מלובלין זצ"ל, שלח כ"ק האדמו"ר מגור זצ"ל בעל האמרי אמת קבוצה גדולה של תלמידי הישיבה, ללמוד אצל הגאון רבי ברוך בער לייבוביץ זצ"ל בישיבתו בקמניץ. יום אחד שמע רבי ברוך בער כי קבוצת בחורים חסידיים הולכים לטבול בנהר. וכאשר קופא הנהר מחמת הכפור, שוברים את הקרח כדי לטבול. רבי ברוך בער שחרד מאוד לבריאות תלמידיו, נבהל וקרא להם באמרו כי זו סכנת נפשות שהרי עלולים להצטנן. שתקו התלמידים. ואולם אחד מהם פתח ואמר כי יש קבלה מהבעש"ט שמי שטובל קודם התפלה לפחות טבילה אחת, לא ינזק!"

נענה רבי ברוך בער ואמר: אם קיבלו כן מרבתיים ויש להם אמונת חכמים, איני אומר להם כלום, ויכולים להמשיך במנהגם.

הרב הדומה למלאך

וכתב רש"י: להגיד שבחן, ששמעו לקול משה ולא אמרו היאך נתקרב אל רודפינו, אנו צריכים לברוח, אלא אמרו: אין לנו אלא דברי בן עמרם! (מכילתא) "אמונת חכמים" - פירש התפארת ישראל - שאינו מאמין לכל דבר ששומע, שזוהי מידת פתי מאמין לכל דבר, אבל יאמין לחכמים בחכמת התורה אפילו אם לא ישיגם בשכלו. [שאם משיג בשכלו, למה יקבל שכר על "אמונת חכמים"].

נאמר בפסוק (שמות כא-יט) "רק שבתו יתן ורפא ירפא". ודרשו חז"ל (ב"ק פה.) - "מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות" מה פשר המילה "מכאן"? אלא רומזים לנו חז"ל שרק "מכאן" - מכח הפסוק בתורה שאומר "ורפא ירפא" ומכוח האמונה בחכמי התורה [שדורשים בפסוק] רק "מכאן" ניתן להרפא. אבל אם ח"ו שם כל מבטחו ברופאים וברפואות יש לו לחוש שמא לא יועילו לו.

ומכיון שכך אמרו חז"ל, שרק "מכאן" ניתן להרפא, ולא מחמת התואר האקדמי של הרופא, אלא מהתורה - מכח דעת התורה של החכמים והאמונה בהם, על כן מובן מה שאמרו חז"ל (ב"ב קטז.) "כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים", וזה עוד בטרם הליכתו לרופא.

רואים אנו בכמה מקומות בתורה ובדברי חז"ל עד כמה רב ועצום כוחם של חכמי התורה, עד שיש בכח דבריהם ליצור מציאות חדשה! ממש כמו שיש בכח התורה עצמה ליצור. כגון במה שהמעיסו את מספר המלקות שבתורה מארבעים לשלושים ותשע ופירש המהר"ל זצ"ל (בנתיבות עולם - נתיב התורה פרק יא) משום שהחכמים הם עצם התורה! שאם לא כן, לא היה בידיהם כח למעט מן ארבעים המכות.

וכן מצינו לענין השוחד עליו נאמר "כי השוחד יעוור עיני חכמים" ופירש"י "משקיבל שוחד א"א שלא יטה לבבו" ותמה החזון איש: מדוע אין חשש דומה גם באיסורי התורה כגון איסור טריפה שיפסוק לעצמו ללא חשש שמא יטה הדין מחמת הממוץ? ופירש החזון איש שעצם זה שכך קבעה התורה על הדין, הרי שאף אם יהיה מושלם בצידקותו, יש בכח השוחד לעוות ולסלף, כי כך גזרה התורה.

זה שאמר רבי ישמעאל אחרי שכמעט הטה את הנר בשבת: כמה גדולים דברי חכמים שאמרו "לא יקרא לאור הנר", שעם כל הזהירות, יצרו חכמים מציאות חדשה בגזירתם, ובכוחם, כמו של תורה שהקורא לאור הנר ישכח ויטה. וכפי שאירע אצל שלמה המלך שאמר על הפסוק "לא ירבה לו נשים" "אני ארבה ולא אסור לבבי". (עיין סנהדרין כא:)

"תלוי באמונת חכמים" ... (2)

מעשה באדם שאושפז בבית חולים כשחיו בסכנה, עניינו הובא לפני כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג - רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם זצ"ל. ציוה האדמו"ר להוציאו מיד מבית חולים זה ולהעבירו למוסד רפואה אחר וזאת למרות שהרופאים הזהירו כי הטילטול עשוי לקרב ח"ו את קיצו. נכנסו בני משפחתו, עפ"י בקשת החולה, לנסות "לשכנע" את הרבי שיחזור בו מהוראתו.

הקשיב הרבי באורך רוח לדבריהם ואז פנה ואמר: "שימו לב. הלא זה ענין הקשור בפיקוח נפש. ההכרעה קשתה עלי מאד. אלא שאם החולה תולה עצמו לגמרי בדעתי, ואנכי שוקל את צדדי הדבר בלא שמץ של פניה אישית, אקווה שיעזרו לי מן השמים לכוון אל העיצה הישרה והנכונה. ברם, כאשר הלה מתווכח עמדי עפ"י שכל אנושי ומבקש להורות לי מה צריך אני לומר, ומי יודע, אולי באמת צדקו דבריו... ממילא אין בחיילי להשיב כלל... על כן אימרו לו, שאיני מסוגל להכריע כיצד עליו לעשות..."

לפי האש

עלון "איטש לרעהו" פרשת בשלח הוקדש לעילוי נשמת

אבי ר' יצחק בן ר' חיים עבי ואמי מרת שבע שיינדל בת ר' דוד שווארץ

שניהם נלב"ע ביום יג שבט

ת.נ.צ.ב.ה.

לבטוח בה' שיספק לו כל צרכו. ישמה בחלקו ולא ידאג דאגת המחר !

נלמד מהפסוק: "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו" (פרק טז-ד)

ופירש רש"י (מהמכילתא): "דבר" יום ביומו - צורך אכילת יום, ילקטו ביומו, ולא ילקטו היום לצורך מחר". עוד אמרו חז"ל (במכילתא): דבר יום ביומו - מי שברא היום ברא פרנסתו, מכאן היה רבי אלעזר המודעי אומר: כל מי שיש לו מה יאכל היום, ואומר מה אוכל למחר, הרי זה מחוסר אמנה".

נגודל אמונתו של אדם ומדת בטחונו בהש"ת, וכפי שישליך על ה' יהבו, כן יהיה ה' מבטחו וכן יעזרהו הש"ת בכל מה שיצטרך; יסוד זה מפורש בדברי המהר"ל זצ"ל, וכה כתב (בנתיב האמונה פ"ב): "ויש לך לדעת ולהבין כי עיקר האמונה שהוא מאמין בו יתברך שבכוחו כל, ולכך הוא מאמין בו יתברך, ובשביל זה כאשר יגיע הזמן שהוא יתברך יתן הטוב, אזי יתן לו כפי מה שהוא היה מאמין בו שכך גדול כוחו ויכולתו. אבל כאשר אינו מאמין בו, כאילו ממעט כוחו ויכולתו".

כיוצא בזה כתב המהר"ל לענין הבטחון (בנתיב הבטחון פ"א): "כי כאשר בטוח בו יתברך... אזי יעשה הש"ת בקשתו. וכאשר יחרד האדם, מורה זה על מעט בטחונו בהש"ת ודבר זה יתן עליו מוקש..." [ואולי זה ביאור הפסוק "וירא יעקב מאד" - לכן "וייצר לו"].

ביסוד זה ביאר הגאון **רבי חיים שמואלביץ זצ"ל** (בשיחות מוסר - תשלב) את אמרת חז"ל "קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף". והביאור הוא שהרי אמרו חז"ל במדרש (ילק"ש שמות) כדאי היא אמונה שהאמינו בי שאקרע להם את הים, נמצא שנס קריעת ים סוף היא מכה אמונת ישראל בהקב"ה. הוא שאמרו חז"ל: כשם שנשתנה הטבע בקריעת ים סוף מכה אמונתם ובטחונם של ישראל, כך מזונותיו של אדם תלוים המה באמונתו ובטחונו של האדם בהקב"ה, וכפי מדת בטחונו בה' כך תהיה מדת השפעת הברכה עליו.

באופן אחר ניתן לבאר את אמרות חז"ל "קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף". ו"קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף" אשר ידועה התמיהה: איזה קושי יש דוקא באלו יותר מכל העניינים שבבריאה, ומה שייך קושי כלפי הקב"ה?!

ונראה לבאר עפ"י מה שאמרו חז"ל בגמרא (סוטה מח): "כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר, אינו אלא מקטני אמנה". שאל הגאון **רבי יוסף חיים מבגדד** זצ"ל (בספרו **בן יהודע**) מדוע רק "מי שיש לו פת בסלו", והרי גם אם אין לו פת בסלו צריך לבטוח בהש"ת שיזמן לו כל צרכיו ולא לדאוג מה יאכל למחר?!

ותירץ הבן יהודע, כי אם אין לו פת בסלו נמצא שהוא רעב, ובמצב כזה אין להאשימו על כך ששאל מה אוכל למחר, שהרי אין אדם נתפס על צערו, אך אם יש לו היום פת בסלו ואינו רעב, יש עליו תביעה מדוע דואג את דאגת המחר אחרי שרואה בעצמו שהקב"ה מספק לו יום יום כדי צרכו.

לאור האמור נוכל ליישב את שאלנו בביאור הבא: כשבני ישראל היו שרויים בתוך תוככי צרת השעבוד במצרים, גם כשראו את המכות נוחתות מאת ה' על מצרים, אי אפשר להאשימם בחוסר אמונה, שהרי אין אדם נתפס על צערו. אך כשישראל מגורשים ממצרים בכאלו אותות ומופתים, ובכל זאת עומדים מודאגים

"אין אדם נוגע במוכן לחברו..."

אברך תלמיד חכם, בא לפני **רבינו הגרא"מ שך זצ"ל** ותינה את צערו: בתו התקבלה כמורה, ולפתע הודיעו לה על ביטול המשרה. התברר שמאן-דהו הפעיל קשרים ולחצים ודחו את בתו מפני נכדתו של הלה... פרץ האברך בבכי וסיפר שאווירת נכאים שוררת בביתו והוא מבקש מהרב שך, כמי שיש לו השפעה, שיתקשר לסכל את המזימה ולתקן את המעוות.

השיב לו הרב שך במתק לשונו: יש כאן שני עניינים נפרדים. את נגע הפרוטקציה יש לעקור מן השורש. אבל אתה הרי לא באת כדי ללחום למען הצדק. מה שחורה לך הוא פרנסת בתך. ועל זה הריני להבטיח לך שפרנסתה המיועדת לה תגיע אליה. הפרנסה היא מן השמים, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו כמלא נימה. הלא שוטה הוא הלה שניסה להשיג דבר המובטח לו, בדרכים עקלקלות שלא כדין. הבה ננהג אנו כפיקחים...

"חז"ל אמרו בגמרא (פסחים קיח.) - הוסיף הרב שך - שקשה פרנסתו של אדם כקריעת ים סוף, שנאמר "לגזור ים סוף לגזרים" - וסמך לו "נותן לחם לכל בשר". ובקריעת ים סוף הרי עברו כולם. איש לא נותר על החוף..."

קנין תורה

"ברוך הגבר אשר יבטח בה'..."

סיפר הגאון **רבי אשר וייס שליט"א**: מעשה אירע לפני מספר שנים, אברך תושב העיר מנצ'סטר שבאנגליה שקד על תלמודו יומם ולילה מתוך מדריגה גבוהה של בטחון בהש"ת. משפחתו הלכה וגדלה משנה לשנה בס"ד, ואת ניהול הבית נטלה על עצמה אשתו הצדקנית כדי שבעלה לא יופרע מלמוד התורה.

במצב זה שהבעל עסק רק בתורה והאשה הייתה עסוקה בגידול ילדיה, מובן שחיו בעוני ובדוחק גדול. ההורים עזרו להם מעט, ובכל מקרה הסתפקו במועט ושמחו בחלקם. ואולם כאשר זכו ללידת בנם העשירי, תבעו הוריו של האברך ממנו לצאת לעבוד כדי לפרנס את משפחתו הגדולה, אך הוא היה נחוש בדעתו לעסוק אך ורק בתורה. ניסו הוריו להתפשר עמו שיקח רק משרה חלקית אך ללא הועיל. גם על משרות תורניות שהציעו לו השיב בשלילה.

כאשר נולד להם הילד האחד עשר והילד השנים עשר, ניסו שוב הוריו לדבר על לבו, אך הוא נותר בשלו והודיע נחרצות כי הוא ימשיך ללמוד, וסמוך ובטוח היא בהש"ת שיהיה בעזרו ולא יחסר לו מאומה.

והנה זכה ללידת בנו השלושה עשר, וגם אז לא שינה ממנהגו ומסדר יומו. הוריו לא ידעו נפשם מרוב דאגה וכמעט פרץ סיכסוך בינם לבינו. אך אז אירע דבר פלא ששינה את כל המצב:

מספר ימים אחר שבנם השלושה עשר נכנס לבריתו של אאע"ה, קיבל האברך מכתב מ"בית המשפט המחוזי". הוא פתח את המעטפה וגילה לתדהמתו שהוא מתבקש להתייצב בבית המשפט בתאריך פלוני בקשר למיסטר ג'ון פ. קלאבארי. הוא לא הצליח להבין איזה עסק יש לו עם בית המשפט ועם אדם בשם זה שמעולם לא הכירו. הוא שיגר מיד מכתב לבית משפט והעמיד אותם על טעותם.

לאחר מספר ימים קבל מכתב נוסף מבית המשפט, ובו הוראה חד משמעית שעפ"י חוק הוא חייב להתייצב ביום ובשעה שנקבע לדיון, כדי לממש את הצוואה שהשאיר מיסטר ג'ון פ. קלאבארי שנפטר בתאריך פלוני.

מיודענו נסע לבית המשפט, שם התברר לו שמיסטר קלאבארי הלך לעולמו ללא צאצאים. בצוואתו הורה למסור את כל רכושו שכלל שני מפעלים גדולים ועוד נכסים רבים, למשפחה הגדולה ביותר בעיר.

פנה השופט לאברך ואמר לו: בדקנו במרשם התושבים ומצאנו שמשפחתך היא הגדולה ביותר. אמנם עד לפני שבועיים הייתה בעיר משפחה נוספת שלה שנים עשר ילדים, אך הבן השלושה עשר שנולד לכם לאחרונה הפך אתכם למשפחה הגדולה בעיר, לפיכך הירושה מגיעה לכם...

"השלך על ה' יהבך..."

המהר"ל מפראג זצ"ל התארס בגיל 15 והלך ללמוד בישיבה. אבי הכלה הבטיח לו נדוניה גדולה. בנתיים ירד אבי הכלה מנכסיו ושלה להודיע למהר"ל:

"**מכיון** שבן שמונה עשרה לחופה, והיות שאין באפשרותי לתת לך הנדוניה שהבטחתי, איני רוצה ח"ו לעגן אותך, לכן אנחנו מוחלים לך ונותנים לך רשות שתעשה שידוך אחר כרצונך".

החזיר לו המהר"ל תשובה, שלמרות כן אינו רוצה לשנות את דבריו, והוא מייחל ומצפה לחסד עליון. ואולם, מאידך, אם אבי הכלה אינו מעוניין לעגן את בתו, יעשה הוא שידוך תחלה לבתו, ואז ידע כי חופשי הוא.

מצב המחותר לא הוטב. ראתה הכלה את המצב והחליטה לפתוח חנות קטנה לממכר מעשה אופה, לעזור להוריה בפרנסה. כך ישבה גלמודה עשר שנים. גם המהר"ל לא רצה לשמוע שידוך אחר, רק ישב על התורה בהתמדה גדולה.

כעבור עשר שנים היתה שעת מלחמה ועבר בעיר זו צבא רב. אחריהם עבר פרש על סוס. כאשר עבר ליד חנותה של הכלה נעץ את רומחו לתוך ככר לחם גדול שהיה מונח בחלון הראווה. מיהרה אליו הכלה ובכתה בפניו לבל יגזול את הלחם כי עניה היא ומפרנסת את הוריה הזקנים...

צעק עליה הפרש: "מה אעשה לך, אין לי כסף לשלם ואני רעב מאד. אך זאת אוכל לעשות, יושב אני על שני אוכפים, אתן לך אוכף אחד בעד הלחם". הוא שלף אוכף אחד והשליכו לחנות בכח גדול.

כאשר ניגשה הכלה אל האוכף להגביה אותו, נדהמה לראות כי נקרעה המרדעת מצד אחד ונפלו משום מטבעות זהב לרוב. היא נחפזה לבשר להוריה את הבשורה המשמחת. שלח אביה מייד מכתב אל המהר"ל שיבוא לחתונה כי עזר לו הש"ת בדרך פלא שיוכל לפרוע את הנדוניה ולעשות את החתונה.

נפלאות המהר"ל

על שפת הים, כאן כבר יש תביעה עליהם: הרי ראיתם כוחו הגדול של הש"ת להוציא אתכם ממצרים שלא כדרך הטבע, וא"כ מדוע דואגים אתם דאגת המחור? הרי עליכם להאמין ולבטוח בה' אחר שראיתם שהוא כל יכול שגם בעתיד יעשה לכם פלאות ויושיע אתכם. וכשחטר באמונה הזו, קשה להושיעם, כפי שמצאנו בהרבה מקומות שהקב"ה מטיב עם מי שמכיר בטובה וכשאינו מכיר בטובה צריך גבורה מיוחדת להטיב עמו.

מעשה לפי"ז מובן היטב: אחרי כל הניסים והנפלאות שמלווים את האדם, בהשגחה פרטית, מלידתו ועד התגרותו, ובכל זאת אנו רואים במציאות את טבעו של האדם שכאשר מגיע עת זיווג וצורך פרנסתו, לפתע מתמלא הוא בדאגה, מנין תבוא פרנסתו והיאך הש"ת יתאים לו את זיווגו ויסדר לו כל צרכיו, [ומראה בדאגתו זו כאילו כל מה שקיבל עד עכשיו היה ח"ו מכח אחר] דאגה זו הגובלת בכפיות הטוב [או בכפירת המטיב], קשה היא בעיני הקב"ה ואז קשה להעניק לאדם כזה מזונותיו וזיווגו, כאותו קושי שהיה בקריעת ים סוף כמשנ"ת.

חביב היה על הגאון **רבי יוסף חיים זוננפלד** זצ"ל משלו של **החפץ חיים**, שאותו אדם המשתדל יותר מדי בעניני פרנסתו ואץ-רץ כדי להתעשר, דומה הוא לאותו חנוני שמכר שמן מתוך חביתו. בא אליו שוטה אחד ואמר לו לכה איעצך איך להכפיל את פדיונדך, קרא לאומן ויקוב לך ברז נוסף בחבית, ונמצאה פרנסתך כפולה לך...

לפיכך - אומר הרב זוננפלד - צריך כל אדם לקבוע בנפשו, שכל השתדלויותיו ומאמציו, לא יועילו במאומה להגדיל את הונו בפרוטה אחת יותר ממה שנגזר לו מן השמים.

ושמא תאמר: ישב אדם בטל ויאמר פרנסתי מאליה תבוא. על זה כבר נאמר: "וברכך ה' אלוךך בכל אשר תעשה" (דברים טו-ח). על האדם ליצור את הכלים שבתוכם תחול ברכת ה'. זהו רצונו יתברך, שיעשה אדם לפתוח הצינור שדרכו תזרום ההשפעה מהש"ת הטוב והמטיב שמוריד עליו את ברכתו.

אבל בשום פנים ואופן אל ישתדל יותר מדאי, כי ההתאמצות היתירה סכנה יש בה. כי קרובה להשלות את האדם שכוחו ועוצם ידו עשו לו את החיל הזה. ביחוד יזהר אדם לא להחסיר מתפלתו ושיעוריו הקבועים לתורה. כי אם אינו זהיר בכך, איך יצפה שה' יצוה לו את ברכתו, כשהוא בעצמו כפוי טובה ומדמה בנפשו שע"י תפלתו תתמעט פרנסתו חלילה, ואיך ידמה הכסיל שכגמול על מיעוט אמונתו בזן ומפרנס את בריותיו, יצוה ה' את הברכה באסמיו וישלח את הברכה במעשה ידיו?

מדת הרחמים

להיות חומל ומרחם על הזולת הזקוק לכך !

נלמד מהפסוק: "זה א-לי ואנוהו" (פרק טו-ב)

ודרשו חז"ל: **אבא שאול אומר "ואנוהו" - הוי דומה לו, מה הוא חנון ורחום אף אתה היה חנון ורחום. ופירש רש"י: "ולשונו ואנוהו, אני והוא, אעשה עצמי כמותו לדבק בדרכיו", (שבת קלג:).**

ידועים דברי חז"ל (שבת קנא) על הפסוק "ונתן לך רחמים ורחמך" - "כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים". לפי"ז נוכל לבאר בדרך צחות את הבקשה שאומרים בסליחות: "מכניסי רחמים הכניסו רחמינו לפני בעל הרחמים" וצריך להבין: אם בקשתינו שיעוררו עלינו רחמים, מה פשר הלשון "רחמינו"? אלא י"ל שאנו מבקשים שיכניסו את הרחמים שלנו שאנו מרחמים על הבריות לפני בעל הרחמים, כדי שיקוים בנו כל המרחם... מרחמין עליו מן השמים.

עוד אמרו חז"ל (ויבמות עט:): "שלושה סימנים יש באומה הישראלית: רחמנים, ביישנים וגומלי חסדים". שאל הגאון **רבי יהודה צדקה** זצ"ל: מה הקשר בין שלושת הסימנים שנתנו חז"ל באומה זו? והביא את הביאור שהיה נוהג לומר **רבי משה בלוי** זצ"ל ואלו דבריו:

יש בעמנו יהודים "רחמנים" המשתוקקים לעזור, אך אינם מכירים את העניים שבתוכינו, מחמת שהם "ביישנים" ואינם מספרים לזולת על רוב עווניים ודחקותם. מה עושה הקב"ה? העמיד בישראל כת של "גומלי חסדים", אלו הגבאים העוסקים במצוות, אשר העניים ידועים להם, ומהם לא יתביישו לקבל כיון שאינם נותנים לחם משלהם, והם משימים עצמם סרסורים לדבר מצוה לשמש צינור השפעה מידי ה"רחמנים" לידי ה"ביישנים", אשרי חלקם.

נמצא לפי"ז, ששלושת הסימנים אכן קשורים יחדיו ומשלימים זה את זה

במדת הרחמים...

למרות חולשתו של הגאון **רבי יהודה צדקה** זצ"ל, בשנות חייו האחרונות, היתה דלת ביתו פתוחה לכל הנזקקים. העניים והחלכאים, בכל שעות היום והלילה. הללו היו פוקדים את ביתו פעמים רבות כדי לשבור רעבונם מבלי לחוש עצמם כזרים בבית זה.

פעם אירע, ואשה אחת עניה ניצלה את נדיבותו של הרב צדקה, ואת לבה הרחום של הרבנית. היא התנהגה בדירתם כ'בת-בית', ומידי פעם נטלה לעצמה ממוצרי המזון אשר במטבח. חשב מאן-דהו להעיר לה. ברם הרב צדקה לא הרשה לו בשום אופן באומרו: "וכי האוכל בבית, שלי הוא, הרי הוא של הקב"ה..."

וזאת ליהודה

זמי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

עוד טיפ-טיפה! / הרב נפתלי וינברג

ולמרות הכל: בהרבה מניינים אין החזן והקהל אומרים פרק תהילים לישועת הכלל, למנוע מגיפה ולהחיש רפואה. והרי לכאורה מסתבר שמלבד התפילות הגדולות והחזקות, גם בכל מנין ומנין יאמרו לאחר התפילה מזמור תהילים אחד ותפילת "אחינו", לישועת הכלל!

אמנם, הרבה משליחי-הציבור יראים מהציבור ומפחדים להוסיף מודעת עצמם אמירת תהילים לאחר התפילה. ואם-כן ראוי שהבקשה תגיע מהציבור עצמו, שאדרבה יעודדו את החזן וירמזו לו לומר פרק תהילים אחד לישועת הכלל והפרט!

והוא חותם בענווה: בוש אני הקטן לחתום כאן בשמי, וחש אני כמלצר המניח דברים קמיה מלכי-רבנן לשיקול דעתם, והם יחליטו ברוחב תבונתם. אולם אזכיר שמי למען לא יהא כעילום-שם, בכל הכבוד הראוי, מרדכי גליקמן-פרוש.

* * *

ובמכתב נוסף:

רבים מבינים ומרגישים כי מוכרחים להתחזק בכבוד בתי-כנסיות, במיוחד אחרי שבשנת הקורונה השלכנו מבתי הכנסת כמה פעמים. ובוודאי יש בזה רמז ממרום על נושא כבוד בתי הכנסת ובתי המדרש.

ובפרט שהתפרסם סיפור אמיתי [ביררתי זאת אצל קרוב משפחתי] אודות הצדיק **רבי שלום קהלני** זצ"ל מניו-יורק שנלקח לבית-עולמו ביום שלישי כ"ז ניסן תש"פ. לאחר פטירתו התגלה בחלום לבנו ר' ישע'ל ואמר לו מפורשות, כך:

"הגזירה הנוראית של נגיף הקורונה, נובעת בגלל אי-כבוד מספיק לבתי הכנסת וסימנך שהנגיף נקרא **"כוביד 19"** [זה השם המדעי, ובמונח זה גם משתמשים כלל האנשים, כולל אנ"ש, בחוץ-לארץ] **"כוביד"** = לשון **"כבוד"**. ו-19' הוא רמז לפרק י"ט בספר ויקרא [שאגב, קראנו אותו מחוץ לבתי הכנסת] שם ציינו **"ומקדשי תיראו"** (ויקרא יט, ל) ללמדך: גם שם שנקבע באקראי על-ידי מדענים יש לו משמעות מְכֻוֹנֶת מן השמים" עד כאן דבריו בחלום.

וזמן קצר לפני פרוץ הנגיף לחיינו, התפרסם מכתבו המרטיט והמזעזע של הרב הגאון **רבי חזקיהו** בן הגאון רבי בן ציון **פלמן** זצ"ל שבה לעורר בדיוק על נושא זה!

אחים יקרים ואהובים; רק עוד טיפ-טיפה מאמץ!

לנגד עינינו מתחולל משהו שנראה כמו נס גלוי: שמונה מיליארד אנשים בכדור הארץ מְתַחַנְּנִים לקבל חיסון - וחלקם מאוגדים במעצמות על שמסוגלות לזעזע את כל העולם. למרות זאת דווקא ארץ-ישראל הקטנה והזעירה, זכתה בכמות בלתי נתפסת ש+ל חיסונים. רק תפסילו שרוול...

נתקשרו לקרובים שלכם בחו"ל, ותשמעו איך גם זקנים-חולים שוברים את הראש להשיג חיסון - ואין. ישנם אפילו בעלי אזרחות כפולה שְׂמֵתְכַנְּנִים לטוס לארץ ברגע שהדבר יתאפשר - רק כדי להתחסן (ואל תשאלו אותנו אם יאשרו זאת למי שלא משלם ביטוח-לאומי). מדינות בעולם כבר פנו וביקשו שישראל תמכור להם חיסונים - כי במקום אחר אי אפשר להשיג.

הלא דבר הוא!

אז נכון שכמו תמיד, מסתיר זאת הקב"ה בדרך הטבע, ויש מלא הסברים איך התרחש הנס (בִּיבִי-בוֹרְלָא, מכירים?) אבל לא נאפשר לְסַמָּא את עינינו ונמשיך להאמין שזה חיוך מיוחד עבורנו מאת ההשגחה העליונה.

והחיוך הזה - מחייב!

מחייב להתחזק.

אבל עכשיו זה כבר יותר קל: כאשר אנו יודעים שכל שנדרש מאתנו זו עוד טיפ-טיפה מאמץ! עוד התחזקות קטנה וזה מאחורינו!

* * *

הגיע לידינו מכתב, בו מציע הכותב הנכבד שהרבנים שליט"א יעוררו אודות אמירת תהילים לאחר התפילה - לפחות פרק תהילים אחד.

וכך הוא כותב:

קטן אנוכי מלהביע בְּהָא דעה, אך הֶשְׁקֵט לא אוכל בזה - על כן אמינא אכתבה וירווח לי.

לנוכח המצב אשר התפרסם לאחרונה, כי מתו מהקורונה בשבוע כמאתיים וחמישים איש, רחמנא ליצלן. ולנוכח המאושפזים לאלפים, במצב הזקוק לרחמי שמים [נכון לשעת כתיבת השורות: 8,182 מאומתים ליום. 1,160 חולים קשה - מתוכם, 324 מונשמים, 374 במצב קריטי. נפטרים מהמגפה בארץ עד כה: 4,210! וזאת מלבד אלפי היהודים שנפטרו בחו"ל. ובעולם: קרוב למאה מיליון נדבקים, ומעל שני מיליון מתים!]

* * *

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון?
ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il